

» docet praeterea (Sacra Synodus) etsi contritionem hanc aliquando
 » caritate perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare
 » priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur; ipsam nihilominus
 » reconciliationem ipsi contritioni, sine Sacramenti voto, quod in il-
 » la includitur, non esse adscribendam. «

Constat deinde ex Bulla Pii Papae V. a quo proscripita haec pro-
 positio fuit, inter eas quae Michaëli Baio adscribuntur num. xxxi:
 » caritas perfecta quae est ex corde puro, et conscientia bona, et
 » Fide non ficta, in Cathecumenis et poenitentibus potest esse sine
 » remissione peccatorum. «

Haud tamen dimitti per Baptismi votum Cathecumeno iustifica-
 tio totam poenam peccato debitam, suadent Scripturarum sententiae,
 quibus perenti, vt oportet, promittitur salus; sic enim eis promittitur,
 vt onus persoluendi temporalem poenam peccato quoad culpam di-
 missio debitam indicent: suadet insuper Ecclesiae praxis: Ecclesia si-
 quidem pro Cathecumenis antequam ad Baptismum peruenerint, fa-
 to functis, antiquitus orabat; ac pro eorum reque Deo sacrificium
 offerebat.

Suadet ratio: nam Deus id tantum supplere praesumendus est,
 quod simpliciter et absolute ad salutem est necessarium: at totius poe-
 nae temporalis remissionem non esse eiusmodi nemo nescit: non ni-
 hil ergo poenae in altera vita Cathecumenis subeundum superest.

APPENDIX.

¶ Equid autem de Baptismate ficte suscepto erit adserendum? Pro-
 ducere et illud remissionem peccatorum, vbi fictio recesserit? Vti-
 que. Nam hoc nos Augustinus docuit, scribens: (23) » tunc inci-
 » pit valere idem Baptismus ad dimittenda peccata, quum ad Eccle-
 » siae pacem venerint (Haeretici aut Schismatici); non vt iam ad-
 » missa non retineantur, neque vt ille Baptismus, quasi alienus, aut
 » alius improbetur, vt alter tradatur; sed vt idem ipse, qui propter
 » discordiam foris operabatur mortem, propter pacem intus opera-
 » tur salutem. « Quibus profecto verbis duo Augustinus docuit: nempe
 et datum in haeresi aut schismate Baptismum reuiuiscere, seu ef-
 fectum in iis producere, qui ad vnitatem redeunt: et illam Sacra-
 menti reuiuiscenciam paci esse adscribendam; pacis nomine intel-
 lecta, non mera haereseos aut schismaticis eteratione, sed caritate ex
 qua

(23) Lib. 111. de Bapt. cont. Donat. cap. 13.

qua eteratio illa oritur, et quae ad quodlibet mortale peccatum adfec-
 tum excludit.

Peccata quidem quae ipsius receptionem praecesserint: neutiquam
 ea quae subsequuta sunt, vt et ipsa fictio seu simulatio dispositionis:
 alloquin Poenitentiae Sacramentum non esset post Baptismum lapsis
 necessitate medii ad salutem necessarium: lapsi quippe in quibus
 propter fictionem vim non habuissent Baptismus, nullo alio indigerent
 remedio, quam vt fictionem independentem ab absolutionis sacramen-
 talis voto deponerent: quod nullus adfirmare audebit. Sed de his ab-
 unde Iueninus, (24) vt et de obiectionibus in contrarium productis.

Praetermissimus consulto de altero Baptismatis effectu. Characteris
 nempe impressione instituere quaestionem; ne ea quae superius di-
 cebamus, quasi actum agentes, denuo diceremus. Ex his itaque, quae
 de Sacramentis generatim scribentes, quaesita inuentaque sunt, po-
 terit quis argumentorum instruere aciem, qua Dogma catholicum fir-
 met, et aduersariorum conatus frangat. Id et poterit etiam ex his, quae
 de non iterando Haeticorum Baptismate longe lateque diximus
 Patrum Traditione, ac Ecclesiae constanti vsu ducti. Nam facere
 omnia illa ad hanc rem quisque facile percipit.

CAPVT XI.

*Multiplex Haeticorum error refertur. Argumenta
 soluntur.*

Primum quidem circa Baptismatis necessitatem multipliciter anti-
 quitus et proximioribus saeculis erratum est. Manichaei siquidem
 negarunt perfracte Baptismum aquae necessarium esse necessitate prae-
 cepti diuini: quippe qui aquam a Diabolo creatam fuisse contende-
 rent, teste Augustino. (1) Posthac docuere Pelagiani opus Baptisma-
 te non esse, vt quis vitam consequeretur aeternam: licet ad regni coe-
 lestis adsequitionem necessarium esse censerent, ipso Augustino ad-
 notante. (2) Waldensibus quoque inutile visum Baptisma fuit; prae-
 dicarunt nimirum nullum ex eo fructum, aut adultos, aut paruulos
 colligere, vt Ermengaldus scribebat. (3) Waldensibus subscripsere
 Wi-

(24) In Comment. Hist. Dogmat. dissert. 11. de Bapt. cap. 5.

(2) Haer. LXXXVIII.

(1) Lib. de Haer. cap. 96.

(3) In suo contra Wald. Opere, tom. 1v. Bibliot. PP.

Wiclefiteae, adestante Thoma Waldensi viro catholicissimo. (4) Sequitur temporibus Caluinus adseruit, adultos quidem praecepto diuino ad Baptismum teneri, ipsum tamen eisdem necessarium necessitate medii ad salutem non esse: sed neque eo opus esse paruulis ad peccati originalis remissionem; eo quod eiusmodi peccatum filiis fidelium, ut ipse aiebat, non imputetur a Deo, vi foederis cum Abrahamo, eiusque posteris iniro. Ita in suis Institutionibus. (5) Subscripsit Caluino Henricus Bullingerus, Zuinglii in Tigurina Sinagoga successor; hac tamen exceptione adposita, quod ad iustificationem paruulorum actualem Fidem ac sanctitatem in parentibus non requisierit; arbitratus satis esse, si aliquando iusti fuissent; quum contra Caluinus actuali opus esse censuerit.

Et circa Baptismatis effectum, quod spectat peccati remissionem, errant complures antiqui, et recentes. Dixerunt ex Origenistis nonnulli, sopiri quidem per Baptismum et Fidem peccatum: nec tamen omnino tolli; ut constat ex Epiphanio Procli Origenistae verba referente. (6) Contenderunt Massiliani vnicuique homini, quum nascitur, demonem mox adesse, qui ipsi ita dominetur, ut non Baptismate, sed sola oratione depelli possit, ut loquitur Theodoretus. (7)

Nonnulli Gregorii Magni temporibus reperiebantur, qui adcauerunt, quasi adsererent Baptismate peccata non dimitti; ipso Sancto Doctore narrante. (8) At Lutherani per Baptismum peccata remitti quidem eo sensu ac mente dixerunt, quod non imputarentur quidem, sed nequaquam tollerentur; aliud est omnia peccata remitti, aliud omnia tolli: Baptismo omnia remitti, sed nullum penitus tolli; aiebat Lutherus, (9) merito a Leone Papa X. et in hoc proscriptus. Cui errori accessere Caluinistae.

Quae veto momenta in omnium horum errorum praesidium proulerint videamus. Arguunt primo ex Scripturis, ut Baptismatis necessitatem excludant. Apostolus in 1. ad Corinth. 7. supponere videtur, fidelium infantes esse puros ac mundos independentem a Baptismate: ait enim: » filii vestri immundi essent, nunc autem sancti sunt: « ergo.

Secundum: Deus Gen. xvii. pactum statuit cum Abrahamo et seminae eius foedere sempiterno: at hoc pactum per Fidem spectat ad filios baptizatorum ex Apost. ad Rom. iv. Igitur filii baptizatorum per

(4) Tom. 2. cap. 96.

(5) Lib. 4. cap. 16.

(6) Haer. 64.

(7) Lib. 4. Haeret. Fabul. haer. 11.

(8) Registr. lib. 9. Epist. 39.

(9) In art. ii.

solam Fidem absque Baptismate aeternam salutem poterunt adsequi.

Tertium: ex eodem Apostolo ad Rom. xi. filii credentium sunt rami ex radice sancta pullulantes: ergo Baptismatis lauacro non egent.

Quartum: Cornelius et omnes, qui Petro loquente verbum audiebant, Spiritum Sanctum receperunt, nondum suscepto Baptismo: non est ergo Baptismus ad sanctificationem et gratiam necessarius.

Quintum: Iudaeorum infantes, qui ante octauum diem incircumcisi moriebantur, non erant vitae aeternae expertes: neque ergo pereunt, qui ex christianis nati, nedum tamen regenerati, e viuus excedunt.

Sextum: Ecclesia priorum saeculorum consuevit pro Cathaeumenis absque Baptisma mortuis preces fundere, sacrificiaque offerre: ut constat ex Canone 89. Concilii iv. Carthaginensis, et ex Canone 12. Concilii ii. Arelatensis: ex veteri ergo disciplina constat plurimos absque Baptismo salutem consequi.

Septimum: ex Augustino peccatum originale et concupiscentia idem sunt: atqui experimento comprobatum est in baptizatis superstitem esse concupiscentiam: ergo et originis peccatum.

Octauum: fames, morbi, mors, concupiscentia, aliaeque huius vitae calamitates, poenae sunt propter originale peccatum hominibus inflictae: sed poenae eiusmodi non in Cathecumenis modo, sed etiam in baptizatis remanent: ergo.

Nonum: Poenitentia est sufficiens causa remissionis peccatorum actualium: at ante Baptismum reperitur in adultis poenitentia secundum illud Act. 11: » poenitentiam agite, et baptizetur vnusquisque vestrum: « Baptismus ergo non remittit peccata actualia.

Decimum: si in Baptismo habitus gratiae et virtutum daretur, quum hic sit facilitas ad operandum, deberent baptizati faciliter et delectabiliter opera virtutis operari; proindeque tolli pronitas et facilitas ad malum: contrarium testatur experientia: ergo. Haec potissimum obiciuntur aduersus necessitatem atque efficaciam Baptismatis, quas prima et tertia propositionibus adseruimus.

Aduersus secundam et quartam propositionem haec ex alia parte opponuntur. Primum Ambrosius docet, (10) neminem salutem consequi, nisi per Sacramentum Baptismi. Quin et recitata Euangelii sententia, » nisi quis renatus fuerit, cet. inquit: (11) » nullum excipit: » vtique non infantem, non aliqua praecuentum necessitate. « Augusti-

(10) In lib. de Myst. cap. 4.

(11) Lib. ii. de Abrahamo cap. 11.

tinus quoque et Fulgentius aperte negant Cathecumenum iustificari sine Baptismo: ergo.

Secundum: per quinque priora saecula Romana Ecclesia nec communicauit cum Cathecumenis, qui sine Baptismo, nec cum lapsis poenitentibus, qui sine pace obierant, vt constat ex Leonis Magni Epistola ad Theodorum Foroouliensem Episcopum: (12) sed ideo Ecclesia ita se gessit quod crediderit, nec poenitentiae, nec Baptismatis voto, etiam urgente necessitate, peccati culpam dimitti: ergo.

Tertium: Apostolus in priori ad Corinth. xiii. ait: »si tradidero corpus meum ita vt ardeam, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest:« ergo ex Paulli sententia martyrium nihil ex se confert.

Quartum: Cyprianus ad Cornelium Papam scribeus, (13) eos redarguit, qui absque Sacramentis martyrium subeunt, dicentes: »qui martyrium tollit, sanguine suo baptizatur.« Et S. Thomas (14) negat, effusionem sanguinis habere rationem Martyrii, si sine caritate.

Quintum: si Martyrium peccata dimitteret, haud necesse foret, vt patiens, licet aut non regeneratus, aut post Baptismum lapsus, teneretur Baptismatis aut poenitentiae voto, quum absque illis Sacramentis iustificari posset, nempe per Martyrium: at hoc per absurdum est, quum Fide certum sit, Baptismum nondum regeneratis, et Poenitentiam post Baptismum lapsis, necessitate medii ad salutem esse necessaria: ergo.

Sextum: imbecillis videtur ratio petita ex infantium Martyriis: quum sanctificati fuerint per Circumcisionem, priusquam iussu Herodis occiderentur: ergo.

Septimum: si Martyrium gratiam ex opere operato conferret, foret Sacramentum; proindeque octo Sacramenta numerari deberent contra expressam Concilii Tridentini definitionem: ergo.

Octauum: Innocentius Papa III. (15) sic loquitur de Iudaeo, qui ministri defectu se ipsum in periculo mortis constitutum baptizauerat, »si continuo decedisset, ad coelestem patriam protinus euolasset:« credidit ergo laudatus Papa, Iudaeum illum ex Sacramenti voto totius poenae remissionem fuisse consequutum. Haec obiiciunt.

Ad

(12) Num. xci.

(13) Epist. lrv.

(14) III. Part. q. lxxv. art. 12. ad 2.

(15) Cap. Debitam.

Ad quorum omnium solutionem accedentes; primum illud quod ab haereticis obiectum fuit, sic soluimus: munditia illam, de qua Apostolus, de munditia ciuili et politica esse exponendam: Paulus nimirum docere voluit, natos ex parentibus, quorum vnus christiana Religioni dedit nomen, alter vero in infidelitate degit, non spurios, sed legitimos esse: nonnullos enim ex Corinthiis ad quos scribit, reperire erat, qui id dubitarent: quod si Paullus de immunditia interna ac sanctitate intelligeretur, probaretur inde omnes, qui ex fidelibus parentibus sunt progeniti, iustos esse; quod falsum esse exemplo Esau demonstratur.

Ad secundum soluendum neganda est inde ducta consequutio: nam sicut Iudaei ex semine Abrahae procreati, participes non erant foederis sempiterni, nisi accepto signo circumcisions; ita filii credentium non sunt promissionis filii, nec in semine reputantur, nisi per expoliationem corporis carnis Christo consepulti in Baptismate sint. Ceterum Apost. ad Rom. iv. loquitur aduersus Iudaeos iactantes circumcisonem, et legis Mosaicae obseruationem; demonstratque homines iustificari per Fidem Christi, minime seclusis euangelicis institutis, virtutum operibus, et Sacramentis.

Tertii solutio est: radicem sanctam esse Religionem christianam, et ramos insertos filios Gentilium Baptismate regeneratos; qui adpellantur sancti ob renascentiam spiritalem, et Sacramenti virtutem.

Ad quartum dicimus: nullum Haereticis accedere praesidium ex facto Cornelii: nam etiam Cornelius alique Gentiles Petro iubente baptizati sunt, vt constat ex eodem cap. x: vnde licet idem Cornelius »ante visibile Sacramentum cum suis qui aderant, acceperit Spiritum Sanctum, verumtamen nec visibile Sacramentum contentini potuit,« ait Augustinus. (16) Praeterea: in hoc facto singulari privilegio sanctificatio Baptismum praecessit; proptereaque nihil derogatum Sacramenti necessitati est. Quemadmodum Circumcisionis necessitas non tollitur ex quo Abraham ex Fide ante Circumcisionem fuerit iustificatus.

Ad quintum respondemus: quod Deus in veteri lege iustitiae conferendae medium instituerat aliud ab eo, quod ipsemet facius homo, nouaque lege sancita, ad salutis consequutionem postea instituit.

Sextum sic soluitur: persuasum fuisse Ecclesiae Cathecumenos, Tom. IIII.

Rr

ne-

(16) Quaest. xxiiii. in Num.

necessitate urgente, iustitiam fuisse consequutos ex Baptismatis voto, quod in ea qua ardebant caritate erat inclusum: ast non vbiq̄ue locorum viguisse illam consuetudinem exploratum est.

Ad septimum dicendum: Peccatum originale non esse formaliter ipsam concupiscentiam, haec enim licet aliquando peccatum dicatur, non ideo sic nominatur, quia peccatum ipsa formaliter sit; sed quia ex peccato est, et ad peccatum inclinatur, vt loquitur Concilium Tridentinum. (17)

Octauo sic occurrimus: Deum multiplici ex causa noluisse, vt per Baptismum tollerentur miseriae, de quibus argumentum. Primo enim vt Augustinus loquitur: (18) »si regenerationis Sacramentum continuo sequeretur immortalitas corporis, ipsa Fides euacuaretur, »quae tunc est Fides, quando expectatur in spe quod in re nondum habetur.« Secundo: »quolibet ad Christi gratiam propere »potius curreret, ne a corpore solueretur, quam ipsius Dei amore.« Tertio: »sic per ineffabilem Dei misericordiam, et ipsa poena peccatorum transit in arma virtutis.« Ex quibus aliisque ab Augustino in Enchiridio dictis, (19) aperte euincitur, Baptismum reuera habere virtutem eas miseriae auferendi; illas tamen non auferre in praesenti vita, sed auferet in resurrectione, vt scribit S. Thomas. (20)

Nonum sic dispellitur: Poenitentiam esse causam remissionis peccatorum, si tamen sit cum Baptismo, vel saltem cum eius voto: vnde si quis coneratur, et Baptismo aut eius voto careat, remissionem peccatorum non obtinebit: haec enim vnicuique obtinenda est per Fidem in Christum, eiusque merita, mediaque ab ipso instituta.

Decimum sic solummodo esto: procedere quidem argumentum sub fallacia, secundum non causam vt causam: ponit enim causam pronitatis ad malum et difficultatis ad bonum esse carentiam habitus gratiae et virtutum; quum tamen sit concupiscentia, quae per Baptismum non tollitur. »Sicut tamen, ait S. Thomas: (21) per Baptismum diminuitur concupiscentia vt non dominetur; ita etiam diminuitur vtrumque dictorum (nempe pronitas ad malum, et difficultas ad bonum) ne homo ab his superetur, sed potius vi gratiae, et virtutum ea comprimere possit.« Hoc pacto Haereticorum argumenta soluta sunt.

Ad

(17) Sess. 5. Can. 5.

(18) Lib. 13. de Ciuit. Dei cap. 4.

(19) Cap. 66.

(20) III. Part. quaest. 69. art. 3.

(21) Vbi supra art. 4. ad 3.

Ad primum insuper eorum, quae aliunde sunt producta, soluendum dicimus, laudatos Patres accipiendos esse de infantibus; vel de Cathecumenis, qui quum sibi iusti videantur, Sacramenti virtutem contemnant; et in quibus licet sit Fides aliqua, et etiam caritas initialis, quum non sit illa cordis conuersio, quae inesse non potest contemnenti Baptismum; neque est tale votum, quod soluat hominem inopinata morte praecuentum.

Secundi solutio est: Romanam Ecclesiam non communicasse prioribus illis saeculis iis, qui in Cathecumenatus, aut Poenitentiae rationibus mortui fuerant, quod censeret, communionis sanctitati non satis consultum fore, si post mortem ea donarentur, qui constituti a Deo remediis non purgati, ab eadem communione exterius praecisissimi et viuus excesserant: at alias a Romana Ecclesia, etiam in Occidente, cum illis communicasse, quarto, quinto, et sexto saeculo, haud diffitebitur, qui Ecclesiarum disciplinam introspererit. Id enim restatur Ambrosius pro Ecclesia Mediolanensi; (22) Concilium Carthaginense iv. pro Africana; (23) altera Synodus Arelatensis pro Gallicana; (24) atque Concilium Toletanum ii. pro Hispana. Quin et saeculo vi. viguisse constat in ipsa Romana Ecclesia aliam ab ea, de qua Leo, disciplinam; cuius meminit Innocentius III. (25)

Ad tertium dicendum: Martyrium nihil prodesse non habentem caritatem, eo quod caritas proxima sit ac necessaria ad illius effectum recipiendum dispositio: quemadmodum nihil Martyrium prodesse intelligitur, nisi et adsint Fides, et cordis conuersio tanquam dispositiones. Non ita certe in pueris euire manifestum est; neque enim culpa voluntatis propriae sunt irretiti: atque hoc est discrimen a S. Thoma constitutum (26) inter Baptismum flaminis et sanguinis: immo et inter Baptismum sanguinis in adultis, et Baptismum sanguinis in pueris. Consulatur Doctor Angelicus. (27)

Quartum sic diluitur: quod Cyprianus eo loci Eucharistiam pariter recenset; nec tamen inde intelligitur Martyrio vim non inesse nisi dependenter ab Eucharistica perceptione: itaque nihil aliud Cypriani verba significant quam expedire plurimum, vt ii quibus certamen imminet, baptizentur prius aut reconcilientur.

Rr2

Quin-

(22) Orat. in obit. Valent. Iun.

(23) Can. LXXIX.

(24) Can. XII.

(25) Can. XII.

(26) Extra de sent. Excommunicat. eap. 28.

(27) III. Part. q. LXVI. art. 12. in corp. et in iv. dist. 4. art. 4. ad 3.

Quintum hanc habet explicationem : necessitatem scilicet Baptismatis ac Poenitentiae exceptionem pari ; casum nempe Martyrii. Vt enim Augustinus scribit: (28) » qui dixit, nisi quis renatus fuerit, « » cet. alia sententia illos fecit aequales, ubi non minus generaliter dicit: » qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor et ergo » eum coram Patre meo. «

Sextum falsum omnino est: nam inuictissimum ex Innocentium caede argumentum promi, illud demonstrat, quod Ecclesia non eos tantum commendat tamquam regeneratos, sed etiam tamquam in honorem Martyrum receptos, eos adpellans primam Christi victimam, tenerum gregem immolatorum, cet.: neque tamen verisimile est omnes fuisse circumcisos; quum interfecti fuerint quotquot erant in Bethlehemi, et in omnibus finibus eius, a bimatu, et infra.

Septimi illatio falsa est: quia Martyrium forma, seu verbis ex Dei institutione significantibus destitutum est: nec in nomine Christi ab ipsius ministris confertur, sed est actio Diaboli per suos satellites mortem Confessoribus inferentis: vnde Sacramentum nequit esse.

Ad octauum respondemus: vocem illam *protinus*, cui innitur argumenti consequentia, non significare immediatum post mortem in coelum transitum, sed breui futurum. Et quidem hanc Innocentii III. mentem esse ex Innocentio ipso colligitur, qui (29) postquam adseruit Presbyterum quemdam non baptizatum incunctanter post mortem adeptum esse coelestem gloriam, iubet, vt pro illius requie preces, et sacrificium Deo offerantur.

CAPVT XII.

Quod de Confirmationis Sacramento pertractare incipit: eius essentialiam institutionemque exponens.

Confirmatio est verum propriumque nouae legis Sacramentum.

Quod institutum probabilius adseritur post ipsius Institutoris Resurrectionem.

Firmatur veritas catholica prima propositione expressa Scripturae auc-

(28) Lib. 13. de Ciuit. Dei cap. 7. (29) In cap. *Apostolicum*.

auctoritate. Legimus enim Actor. cap. viii. et xix: » quum autem » dissent Apostoli qui erant Hierosolymis, quod receperat Samaria » verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Ioannem; qui quum » venissent, orauerunt pro ipsis vt acciperent Spiritum Sanctum: non » dum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant » in nomine Domini Iesu. Tunc imponebant manus super illos, et » accipiebant Spiritum Sanctum. » Et quum imposuisset illis manus » Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos. « Atqui his verbis describitur Confirmatio, tanquam signum sensibile, seu res sensibus subiecta, significandi et efficiendi gratiam et virtutem Spiritus Sancti vim habens: ergo ex Scripturis Confirmatio habet quidquid constituit verum et proprium Sacramentum.

Legimus praeterea in Epist. ad Ephes. l.: » in quo et credentes » signati Spiritu promissionis Sancto. « Et cap. iv.: » non rursus » centes fundamentum Poenitentiae ab operibus mortuis, et Fidei ad » Deum, Baptismatum doctrinae, impositionis manum. « Etiam in II. ad Corinth. i.: » qui confirmat nos vobiscum in Christo, et qui » xit nos Deus, qui et signauit nos, et dedit pignus spiritus in » cordibus nostris. «

Firmatur deinde eadem veritas perpetua ac exploratissima Traditione. Cornelius Papa haec scribit: (1) » neque postquam liberatus » est a morbo reliqua percepit, quae iuxta ecclesiasticam regulam » percipi debent, neque ab Episcopo consignatus est. « Innocentius I. sic loquitur: (2) » de consignandis autem infantibus manifestum est non » ab alio quam ab Episcopo fieri licere. . . . Haec autem Pontificibus solis deberi, vt vel consignet, vel Paracletum Sanctum tradant, non solum consuetudo Apostolica demonstrat, verum et illa lectio Actuum Apostolicorum, quae adserit Petrum et Ioannem esse directos, qui iam baptizatis traderent Spiritum Sanctum. « Habent similia alii Romani Pontifices.

Ex Conciliis Eliberitanum ita statuit: (3) » peregre nauigantes, » aut si Ecclesia in proximo non fuerit, posse fidelem, qui lauacrum » suum integram habet, nec sit bigamus, baptizare in necessitate; ita » vt si superuixerit ad Episcopum eum perducatur, vt per manus impositionem perfici possit. « Vbi manus impositionem intelligendam illam esse, quae Confirmatio dicitur, pluribus argumentis demonstrat

Fer-

(1) In Epist. ad Fabium Antioch. Praes. (2) In Ep. ad Consult. Daematis. (3) Can. xxviii.

Ferdinandus de Mendoza. (4) Leguntur his adfinia in Conciliis, Niceno 1., (5) Laodiceno, (6) Arelatensi III., et Florentino: Ast Decretorium est quod legitur in Tridentino: (7) »si quis dixerit, Confirmationem baptizatorum otiosam ceremoniam esse, et non potius »verum et proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuisse, quam »catechesim quamdam, qua adolescentiae proximi Fidei suae rationem coram Ecclesia exponebant; anathema sit.« Et etiam: (8) »si quis dixerit, iniurios esse Spiritui Sancto eos, qui sacro Confirmationis Chrismati virtutem aliquam tribuunt, anathema sit.«

Patres insuper sic loquuntur: Auctor Constitutionum Apostolicarum, quisquis sit ille, antiquissimus sane, inquit: (9) »et postea Episcopus baptizatos vngat Chrismate.« Tertullianus ait: (10) »exinde, inquit, egressi de lauacro, perungimur benedicta vnctione »de pristina disciplina, qua vngi oleo de cornu in Sacerdotio solebant.« Ambrosius haec scribit: (11) »post haec vti que ascendisti ad Sacerdotem: considera quid sequutum sit. Nonne illud quod »ait David: sicut vnguentum in capite, quod descendit in barbam, »barbam Aaron?« Augustinus haec profert: (12) »et in hoc vnguento Sacramentum Chrismatis vultis interpretari: quod quidem in genere visibillium signaculorum est, sicut ipse Baptismus; sed potest esse et in hominibus pesimis.« Habent his similia reliqui Patres: vt tandem illud intelligatur, constanti Ecclesiae Traditione firmari essentiam Sacramenti Confirmationis.

Accedit et consensus Ecclesiarum omnium, Romanae nempe, Africanae, Graecae, Aethiopicae, Coptae, reliquarumque Orientis et Occidentis in Sacramentorum enumeratione, atque Sacramenti, de quo agimus, expressione. Quam et Nouatorum plures admittunt.

Quibus extantibus, sic ex dictis Confirmationem definimus: »Sacramentum nouae legis, quo baptizatis Spiritus Sancti robur et firmitudo confertur, vt christianam Fidem firmiter teneant, animoque inuicero profiteantur.«

In secunda propositione comprobanda non erimus verbosi. Relinquimus primo in ea, velut quid constitutum, fixumque, Confirmatio-

(4) Lib. III.

(5) Can. VIII.

(6) Can. XLVIII.

(7) Sess. VII. Can. 1.

(8) Can. II.

(9) Lib. III. cap. 16.

(10) Lib. de Bapt. cap. 7.

(11) Lib. de Myst. cap. 6.

(12) Lib. II. cont. lit. Petil. cap. 104

tionis Sacramentum a Christo Domino fuisse institutum, ex his quae de institutione omnium Sacramentorum agentes dicebamus: nam ibi abunde demonstratum est, haud posse post Tridentinam Synodum absque haeceseos nota oppositum teneri: proindeque errasse eos, qui hoc Sacramentum in Concilio Meldensi fuisse institutum scriperunt: immerito etiam eiusdem institutionem reculisse nonnullos ad Apostolos: quum institutor Sacramentorum omnium sit Christus, eaque partitio immediata ac mediatae institutionis nata in Scholis sit; sitque proprie institutor, idem ac qui incipit, statuit, decernit. Quin et Tridentinum Concilium institutionem a promulgatione aperte distinguens, hanc Apostolis tribuendam perhibet.

Instituisse autem Christum hoc Sacramentum post Resurrectionem, velut opinionem probabiliorem firmauimus; quam hoc pacto probare nitimur. Existimandum est eo temporis interuallo quo a mortuis rediuit per dies quadraginta cum Apostolis permansit, loquens de regno Dei, vt haberetur Actor. I. Christum nonnulli instituisse Sacramenta, eaque inter Confirmationem, si reuera tunc illis eam gratiam virtutemque promissit, quam in nobis operatur per Confirmationis signaculum: at ita factum esse constat ex Scripturis, Ioannis nempe XX: vbi dicitur, dedisse illis omnem in Ecclesiam auctoritatem: eo ergo tempore Sacramentum Confirmationis fuit institutum.

Deinde: imbecillis est ratio illa, qua ducti alii Theologi opinantur fuisse institutum, quum Dominus Matth. XX. paruulis manus imponeret: quoniam inquit, impositio manuum est ipsum Chrismatis Sacramentum: nec enim omnis manuum impositio confirmatoria est; nec decebat aliquem confirmari ante Apostolos, et ante Spiritus Sancti aduentum; neque forsan pueri illi regenerari Baptismo erant, atque Confirmationis Sacramenti capaces: probabilius est ergo, cet.

Rursus: Confirmationem fuisse institutam ante Passionem, quum Dominus Ioannis XVI. dixit: »si non abiero, Paraclitus non veniet ad vos: si autem abiero, mittam eum ad vos:« non videtur probabile: etenim nihil aliud ibi quam gratiae promissio adparet; vt docet ipse S. Thomas; tametsi in ea fuisse sententia adseratur: ait enim: (13) »institutum tunc fuisse hoc Sacramentum, non exhibendo, sed promittendo:« at promissionem non sufficere ad institutionem constat ex eo, quod promissio multiplex sit, institutio vna; quod haec eadem promissio in Prophetis inueniatur, quod etiam gratiam

Bap-

(13) III. Part. q. LXXXII. art. 1.

Baptismatis expresserit Christus Nicodemum adloquens, nec tamen tunc institutus fuerit Baptisma, quem ipsemet Doctor Angelicus in Iordane vult institutum: ergo.

Ad haec: improbable prorsus est quod alii contendunt, institutionem eiusmodi factam esse in vltima Coena, ducti potissimum auctoritate Fabiani Papae: (14) ea enim a Criticis apocripha censetur: atque in illa nihil aliud, quam Chrismatis confectio et consecratio adparet; quae nostra etiam aetate ex antiqua disciplina fit Feria v. maioris Hebdomadae: ergo.

Postremo: retulerunt nonnulli Confirmationis institutionem ad Sacrum Pentecostes diem, omni prorsus fundamento destituti: etenim Apostoli receperunt in illa die Spiritum Sanctum singulari miraculo, non visibili signaculo: atque tunc adparuit potius Confirmationis effectus, quam institutio: ergo praeferenda tanquam probabilior est opinio a nobis constituta. Si quis vero tempus huius institutionis magis velit a nobis coarctari; et probabilius ex nobis audiet, fuisse hoc Sacramentum a Christo Domino institutum eo temporis intervallo, quo a mortuis rediuit per dies quadraginta cum Apostolis permanens, et de Dei regno loquens, illis dixit: «accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata.» cet. Quod temperanter a nobis dictum esto super re, de qua neque per verbum Dei scriptum aut traditum, neque per Romanorum Pontificum et Conciliorum Constitutiones, neque per Patrum documenta possit certi aliquid affulgerc.

CAPVT XIII.

*Haereticorum de Confirmationis essentia errores recensentur:
Argumenta eorundem diluuntur.*

Omnes fere recentiores Haereticos circa Confirmationis essentiam errasse, adserentes ritum purum eam esse, illumque inutilem, certum apud Eruditos est. Haec enim Lutherus scribit Catholicos subannans: (1) «mirum est quod in mentem illis venerit, vt Sacramentum Confirmationis facerent ex impositione manuum, qua legimus Christum paruulos tetigisse, Apostolos dedisse Spiritum Sanctum ...» satis est pro ritu quodam ecclesiastico, seu ceremonia sacramentali Confirmationem habere, similem ceteris ceremoniis consecrandae

(14) Epist. n. cap. 1. (1) In lib. de Capt. Babyl.

«aquae, altarumque rerum.» Philippus Melancton Lutheri discipulus, sic loquitur: (2) «ritus Confirmationis, quam retinent Episcopi, et prorsus otiosa ceremonia.» Quod post Ratisbonense colloquium anni 1541. Lutherani omnes senserunt.

Impudencius his loquutus fuit Caluinus, vbi ait: (3) «posterior autem aetas, re prope obliterata, scititiam nescio quam Confirmationem pro Dei Sacramento posuit.» Et in Antidoto Concilii Tridentini: (4) «ex eorum numero me nequaquam profiteor, qui orisam Confirmationis ceremoniam esse putant, qualis sub Papatu Romano obseruatur; vtpote qui eam inter maxime exitiales Satanae praestigias numerem.»

Praccesisse tamen in expugnanda Confirmatione ex Sacramento alio antiquiores Haereticos nonnullos sunt qui adfirmat: De Nouato enim hoc Theodoretus testatur: (5) de Donatistis Opratus Mileuitanus: (6) de Arianis, Apollinaristis, Macedonianis, Thessaladecaditis, et aliis Concilium Constantinopolitanum i. innuere videtur: (7) de Waldensibus Aeneas Siluius, (8) alique: de Wiclefistis seu Lollardis Bellarminus, (9) alii. Tandemque de Hussitis sentire videtur laudatus Aeneas Syluius. (10) At sunt Theologi complures, qui sentiunt, neque memoratos antiquos Haereticos, nec alium quempiam ante Lutherum et Caluinum negasse Confirmationem esse vera Sacramentum. Ex eorum Theologorum numero Gaspar Iuenius est; quem consulere lector poterit: (11) eius enim nos mentem amplectimur.

Pracipua autem Lutheranorum et Caluinistarum argumenta haec sunt. Primum: frustra prorsus confingitur a Catholicis Confirmationis Sacramentum argumento ex Scripturis ducto: nam et nulla ibi Chrismatis expressa fit mentio; et quae ex his proferuntur, de donarum linguarum loquuntur, quod modo cessauit: non est ergo Confirmatio nouae legis Sacramentum.

Secundum: quae ex Patribus sumta sunt momenta, a Catholicis torquentur, falso intelliguntur, et pluris etiam quam opus sit

Tom. IIII.

Ss

aes-

(2) In locis communibus.	(8) In lib. de orig. Bohem. cap. 36.
(3) Lib. iv. Instit. cap. 74.	(9) Cap. 1.
(4) Ad Can. 1. de Confir. n.	(10) In Epist. ad Card. Carvaj.
(5) Lib. iii. Haeret. Fabul. cap. 5.	(11) In Comm. Hist. Dogm. disert. 3. de Confirm. q. 1. cap. 1.
(6) Lib. 2. cont. Parmen. cap. 19.	
(7) Can. 7.	

aestimantur: Siquidem illorum plurimi Confirmationem describunt tanquam ceremoniam Baptismatis: alii de Sacro Chrismate ne loquuntur quidem: nonnulli e coenosis ritibus errorem ebiberunt: quidam tandem sub falsis nominibus ad plebem decipiendam celebrantur, dum opera ipsis adtribuuntur, quae eorum foetus non sunt: non ergo ex Patribus firmum duci argumentum in hac re potest.

Tertium: falsum prorsus est Ecclesias omnes in adnumeranda Confirmatione inter Sacramenta consentire: primo enim, ne de Notatianis, Waldensibus, aliisque loquamur, non recipit hoc Sacramentum Ecclesia Graeca, vt constat ex confessione Cyrilli Lucar: (12) nec recipit Aethiopia, vt adfirmat Alvarez Monachus: (13) nec tandem recipit Armenica, teste Guidone. Sed nec Latini ipsi Theologi in re ista conueniunt, aliis institutum a Christo hoc Sacramentum tenentibus; aliis ab Apostolis; nonnullis quoque a Concilio Meldensi: omnibus tandem de illius materia et forma diu multumque disputantibus. Ruit ergo hoc catholicae adsertionis fundamentum.

Quartum: Apostoli per manuum impositionem non dederunt gratiam iustificantem, sed solum gratias gratis datas; ex gr. donum linguarum aut miraculorum: neque ergo ex capite isto euincitur manuum impositionem esse Sacramentum.

Quintum: equidem gratias illas, quas Apostoli per manuum impositionem dedere, non dat modo manuum impositio, qua Romana vitur Ecclesia: non igitur haec eadem cum illa est.

Sextum: et ritus quoque nunc in Ecclesia adhibitus longe diuersus ab eo est, quo vsi Apostoli sunt: illi enim Spiritum Sanctum sine vnctione conferebant, sola quidem manuum impositione: Ecclesia contra per Chrismatis vnctionem sine impositione manuum: ergo.

Septimum: derogat Confirmatio virtuti et efficaciae Baptismatis: quum Baptismo adimat Spiritum Sanctum, et sibi eum vindicet: unde et illud vltius consequitur esse Confirmationis Sacramentum praestantius et excellentius Baptismate.

Octauum: superuacaneum omnino hoc Sacramentum esse illud probat, quod in Baptismo Spiritus Sancti gratia, Dei adoptio, et haereditatis pignus conferatur: ergo.

His itaque ad hunc modum respondemus. Ad primum quidem dicendo, quod visibilis Spiritus Sancti illapsus erat tunc argumentum

vir-

(12) Anno 1633. Geneuae edita. (13) In Itinerar.

virtutis baptizatos corroborantis, atque Euangelii per vniuersas linguas disseminandi: propterea cessauit, quando Euangelium vbique diffusum non egebat vltius miraculorum adprobatione; deinceps Spiritu Sancto per sacrosancta signacula absque aspectabili forma decedente; vt docet Augustinus. (14) Itaque non est manuum impositio inutilis et otiosa ceremonia, sed adhuc efficax ad inuisibilem gratiam producendam. Quod autem de Chrismate dictum in primo argumento fuerat, infra soluemus.

Ad secundum respondemus: non nisi per summam in Patres iniuriam illud obici: quum enim Patres Confirmationi tribuunt vim conferendi gratiam, illamque Augustinus appellat in genere visibilibus signaculorum sacrosanctam, atque Baptismati comparat, proculdubio non eam inter variabiles ritus ac ceremonias reponunt: neque talis censenda est, quod olim Neophitis statim post Baptismum conferretur: nisi dicendum velint et Eucharistiam quoque ritum esse Baptismi, quum aliquando post illum Neophitis porrigeretur. Quod nec Haeretici ipsi concedent.

Sed neque quid probatur ex quorundam Patrum circa Confirmationem silentio, quale in Iustino, Athenagora, et Tatiano potissimum obseruatur: alias nec Sacramenta forent Baptismus et Eucharistia, quorum nulla fit mentio a duobus posterioribus: illorum nempe scopus erat, pro Christianis Apologias edere, calumnias, falsaque crimina propulsare; nec Mysteria Religionis Ethnicis exponere. Profecto et Confirmationis iam tunc auditum nomen fuisse, vt et Chrismatis illud suadet, quod Irenaeus, Tertullianus, ceterique non aliunde, quam ex maiorum Traditione illa nomina accipere poterunt.

Tertii solutio est: Ecclesiarum consensum circa Sacramentorum numerum, vt et circa Confirmationis Sacramentum, comprobatum iam a nobis fuisse. Itaque si particulares quaedam Ecclesiae, aut schismate, aut haeresi a nobis seiunctae, discordant, Tertulliani monitum Refractariis reponemus; doctrinam scilicet catholicam requirendam, inuestigandamque esse in Ecclesiis Apostolicis matricibus et originalibus. Atque ad memoratam in argumento confessionem addimus, fuisse illam confutatam ab Ecclesia Constantinopolitana, a Synodo Beraeensi, aliisque. Armenorum insuper Fidem adseruere Vscanus Episcopus Eriuanensis, alii etiam inter Armenos clarissimi, contra Nouatorum mendacia. Postremo: dissidium, quod

Ss 2

in

(14) Tract. vi. in Epist. Ioan.

in nobis Catholicis exaggerant, cuiusmodi illud sit, et ex dictis constat, et inferius constabit.

Ad quartum dicendum: falsum certe esse Apostolos non dedisse gratiam iustificantem per manus impositionem, sed solum gratias gratis datas. Principio enim datum impositione illa Spiritum Sanctum expresse in Sacris Litteris legimus: hic vero ei non datur, cui illae tantum gratiae dantur: quum et peccatoribus hae dari valeant, uti Balaamo et Caiphae data Prophetia est. Deinde: quia id per manuum impositionem dabatur ab Apostolis, quod Christus eisdem promiserat omnibusque fidelibus; gratia nempe in aeternum mensura; quod de gratis gratis datis non valet adfirmari. Data igitur ab Apostolis per manuum impositionem fuit iustificans gratia.

Quintum sic diluitur: Augustino docente, (15) duo Apostolorum tempore per manuum impositionem dabantur: inuisibiliter vnum; gratia videlicet iustificans, et corroboratiua Fidei; visibiliter alterum, gratiae scilicet gratis datae. Prius quidem etiam hodie conferitur; posterius, utpote pro aetate illa vnice datum, cessauit penitus: quin tamen apte quis hinc colligere possit, non esse vnam eandemque manuum impositionem cum ea, quae data olim fuit, quam darunt nunc Ecclesia. Est profecto: quemadmodum vna eademque creditum omnium Fides; et tamen eam, quae in primis creditibus fuit, gratia miraculorum comitabatur; quae modo creditum Fidem non comitatur.

Sextum duplicem habet solutionem. Prima est S. Thomae scripta: (16) quod »ad impositionem manus Apostolorum, et etiam »ad eorum praedicationem descendebat plenitudo Spiritus Sancti »per Fideles sub visibilibus signis, sicut et a principio descenderat »per Apostolos.« Vnde Petrus dicit Actor. II: »quum coepissem loqui, cecidit Spiritus Sanctus super eos, sicut et in nos in initio. Et »ideo non erat necessaria sensibilis materia sacramentalis, vbi sensibilia signa miraculose exhibebantur diuinitus: utebantur tamen Apostoli communiter Chrismate in exhibitione Sacramenti, quando huiusmodi visibilia signa non exhibebantur.« Dicit enim Dionysius, 4. cap. Eccles. Hierarch.: »est quaedam operatio, quam duces nostri »(id est Apostoli) Chrysmatis hostiam nominant.«

Secunda argumenti solutio est: neque Ecclesiam hodie Confirmationem dare absque manuum impositione: praescribit siquidem Pontifi-

(15) Vbi supra. (16) III. Part. q. lxxxii. art. 2. ad 1.

ficale Romanum Episcopum bis manus confirmando imponere: semel quum super eum manus extendens orat; iterum quum signat eum in fronte, vngitque. Ipsa enim vnctio et signatio, quum manu fiat, recte impositio dicitur.

Septimum et octauum hae vnica responsione soluntur. Datur in Baptismo Spiritus Sanctus; datur et in Confirmatione: sed ibi ad veniam, hic ad pugnam: proinde neque Confirmatio Baptismati derogat, aut excellentior illo est: nec ex quo in Baptismo gratia recipiatur, superuacanea Confirmatio est, quae nouam diuinorum donorum perfectionem confert; scilicet vires addit, animumque corroborat.

Quae vero aduersus sententiam secunda propositione velut probabiliorem stabilitam pugnare possent, praecclusa satis in eiusdem probationibus existimamus.

CAPVT XIV.

Confirmationis essentialem materiam ex manuum impositione et Chrysmate integrari tradit.

Impositio manuum et fuit antiquitus et his etiam temporibus est essentialis, licet inadacquata, Confirmationis materia.

Chrysmatis quoque vnctio et olim et modo essentialis inadacquata huius Sacramenti materia habetur.

Ex vtraque igitur adacquata illius materia integratur.

Primum quidem, manuum videlicet impositionem perpetuo fuisse essentialem Confirmationis materiam, seu partem, sic euincitur: ritus ille fuit omni tempore essentialis huius Sacramenti materia, quoa Apostoli, et duodecim priorum saeculorum Patres, ac Ecclesia posteriorum temporum ad nostra vsque adhibere in illius dispensatione, et cui Spiritus Sancti conferendi Neophitis virtutem adscriperunt: atque Apostoli, et duodecim priorum saeculorum Patres, vt et Ecclesia posteriorum temporum ad nostra vsque impositionem manuum adhibuerunt, dum Confirmationem dispensarunt, illique impositioni manuum conferendi Spiritus Sancti Neophitis virtutem adscriperunt:

manuum ergo impositio et fuit antiquitas et his etiam temporibus, cet.

Minor propositio, in qua difficultatis cardo est, sic diuissim demonstratur. Apostolos equidem Neophitis confirmandis manus imposuisse docent Scripturae Actor. cap. viii. vbi legitur: »tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum Sanctum.« Et cap. xix: »his auditis baptizati sunt in nomine Domini Iesu; et quum imposuisset illis manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos: ergo.

Deinde: si Apostoli, dum Neophitis manus imposuerunt, Confirmationem non dispensarunt, Scriptura probari non poterit, eos aliquando hoc Sacramentum contulisse: nullibi enim Scriptura testatur Apostolos alio ritu quam impositione manuum Spiritum Sanctum Neophitis dedisse.

Praeterea: Apostolos sic Confirmationem contulisse testantur Patres. Cyprianus enim sic loquitur: (1) »tantummodo quod deerat, id a Petro et Ioanne factum est; vt oratione pro eis habita, et manu imposita, inuocaretur et infunderetur super eos Spiritus Sanctus.« Chrysostomus habet: (2) »hoc nunc facere Episcopos, quod Apostoli manus impositione et oratione super Neophitos faciebant.« Leguntur his consona in aliis Patribus.

Qui quoque adserunt Apostolorum successores eundem ritum sequutos, gratiam dedisse manuum impositione: ita siquidem in mox laudato loco Chrysostomi legere est. Cyprianus insuper verbis supra memoratis addit: »quod nunc quoque apud nos geritur, vt qui in Ecclesia baptizantur, Praepositis Ecclesiae offerantur, et per nostram orationem ac manus impositionem Spiritum Sanctum consequantur, ac signaculo dominico conseruantur.« Hieronymus etiam scribit: (3) »in Ecclesia baptizatus, nisi per manus Episcopi non accipit Spiritum Sanctum.« Et Augustinus: (4) »quem morem in suis Praepositis etiam nunc seruat Ecclesia.«

Ex quibus probatum quoque relinquitur, et his etiam temporibus eandem esse Confirmationis materiam, licet inadaequatam: nam primo immutabilis prorsus est Sacramentorum substantia, vt alibi constitutum reliquimus: igitur si manuum impositio huius Sacramenti essentialis inadaequata materia fuit antiquitas, scilicet Apostolorum temporibus ac sequutis ad vsque saeculum duodecimum, et nunc quoque Confirmationem constituat opus est.

Se-

(1) Epist. lxxxiii. (2) Comment. in Act. Apost. (3) Aduers. Lucif. (4) Lib. xv. de Trin. cap. 26.

Secundo: licet gratis omnino detur materiam Confirmationis, non in specie, sed in genere fuisse a Christo Domino determinatam; factamque Ecclesiae fuisse facultatem substituendi aliam in specie materiam, vis illationis ductae subsistit: nequit enim ostendi rationibus, quae validae sint, seu alicuius momenti, Ecclesiam ea potestate vsum fuisse; aliam reapse substantiam, vel materiam impositioni manuum substituendo.

Secunda propositio constat ex Traditione, et probatur primo pro Ecclesia Orientali. Patres enim Graeci Chrismaris vnctione Neophitos suos perpetuo confirmarunt, docueruntque ea vnctione conferri sanctificantem gratiam ad robur et christianitatis perfectionem. Habetur siquidem in Concilio Laodiceno, iv. saeculo celebrato: (5) quod »oportet eos, qui illuminantur, post Baptismum inungi super coelesti Chrismate, et esse regni coelestis participes.« Latus fuit Canon iste contra Nouatianos, qui suos non confirmabant: vnde nemini dubium esse poterit, de Confirmationis Sacramento debere intelligi.

Cyrillus praeterea Hierosolymitanus (6) haec scribit, »postquam ex aquis sacri lauacri ascenditis: (adloquitur Cathecumenos) datum est Chrisma, quod imaginem (vtique efficacem) gerit illius, quo vnctus est Christus; hoc autem est Spiritus Sanctus.«

Faciunt pro hac ipsa re comprobanda antiqua omnia et hodierna Graecorum Euchologia; quae vbi ritum Confirmationis describunt, chrismationem frontis immediate post Baptismum faciendam recensent, definiuntque hanc chrismationem esse signum, quo Spiritus Sanctus confertur.

Probatum secundo pro Ecclesia Occidentali. Tertullianus itaque scribit: (7) »exinde egressi de lauacro perungimur benedicta vnctione . . . sic et in nobis carnaliter currit vnctio; sed spiritualiter proficit.« Loquitur vero de Chrismatione Tertullianus non tanquam de ritu recens inuento, sed antiquo, et iam pridem obtinente.

Subscribit Tertulliano Cyprianus sic loquens: (8) »vngere quoque necesse est eum qui baptizatus sit; vt accepto Chrismate, id est vnctione, esse vnctus Dei, et habere in se gratiam possit.«

Pa-

(5) Can. xlviii.

(6) Catech. iii. Mystagog.

(7) Lib. de Bapt. cap. 7.

(8) In Epist. ad Numidas.

Pacianus Barcinonensis Episcopus haec habet : (9) »haec autem »compleri alias nequeunt, nisi Lauacri, et Chrismatis, et Antistitis Sa- »cramento. Lauacro enim peccata purgantur ; Chrismate Spiritus »Sanctus superinfunditur ; vtraque vero ista manu et ore Antistitis »Impetramus ; atque ita totus homo renascitur et renouatur in Chris- »to ; vt sicut resurrexit a mortuis, sic et nos in nouitate vitae am- »bulemus.« Augustinus item haec profert : (10) »accessit Baptis- »mus, et aqua quasi conspersi estis, vt ad formam panis veniretis. »Sed nondum est panis sine igne. Quid ergo significat ignis? Hoc »est Chrisma. Oleum etenim ignis nostri Spiritus Sancti est Sacra- »mentum.« Missa facimus plurima alia ex Theodulpho Aurelianen- »si, ex Gregorii Magni Sacramentario, et ex Ordine Romano.

Sed probatur tertio eadem propositio ex Conciliorum definitio- »nibus : praeter eam enim, quam retulimus Laodicensi Concilii doctrina- »m, haec ex Florentino habemus : (11) »secundum Sacramentum, »inquit, est Confirmatio, cuius materia est Chrisma confectum ex »oleo, quod nitorem significat conscientiae, et balsamo, quod odo- »rem significat bonae famae, per Episcopum benedicto.« Et ex Tri- »dentino : (12) »si quis dixerit, iniurios esse Spiritui Sancto, qui Sa- »cro Confirmationis Chrismati virtutem aliquam tribuunt, anathe- »ma sit.« Quem in Canonem digna profecto est vt ab omnibus »obseruetur Estii interpretatio ; nempe : »non definiunt, inquit, Tri- »dentini Patres Chrismati virtutem aliquam inesse ; sed tantum eos »damnant anathemate, qui hoc adserentes dicunt Spiritui Sancto es- »se iniurios.«

Ex quibus omnibus hucusque productis haec exurgit argumenta- »tio : Ea proculdubio est essentialis, etsi inadaequata, Sacramenti Con- »firmationis materia, quae est ex Patrum et Conciliorum mente symbol- »um et causa spiritualis gratiae ; qua inungimur participatione Spiritus Sancti ; et per quam septiformem consequimur gratiam : eiusmo- »di est Sacra Chrismatio : est igitur essentialis illius materia.

Tertia propositio ex praecedentibus sequitur, atque ex eorum- »dem probationibus breuiter euincitur : nam ex aequo Patres atque Concilia tam manuum impositioni, quam Chrismationi spiritualis gratiae effectum tribuant : igitur vtraque est essentialis Confirmatio- »nis

(9) In Serm. ad Fid. et Catech. de Bap.

(10) Serm. cccxxvii. de Diuers.

(11) In Decreto Vaionis.

(12) Sess. vii Can. 2.

nis materia ; ad cuius exhibitionem, forma accedente, illud Sacra- »mentum perficitur : ex vtraque ergo illius adaequata integratur ma- »teria.

Ceterum et meminere nonnulli vtriusque simul materiae, vt Ter- »tullianus et Cyprianus. Scribit enim primus : (13) »caro vngitur, vt »anima confortetur ; caro signatur, vt et anima muniatur ; caro ma- »nus impositione adumbratur, vt et anima spiritu illuminetur.« Se- »cundus vero inquit : (14) »nunc quoque apud nos geritur, vt qui »in Ecclesia baptizantur, Praepositis Ecclesiae offerantur, et per nos- »tram orationem et manus impositionem Spiritum Sanctum conse- »quantur, et signaculo dominico consummentur.« Signaculum hoc in loco a Cypriano a manuum impositione contradistinctum, Chris- »ma est, quo in Crucis figuram frons illinitur. Aliorum testimonia mit- »timus.

Postremo : etiam ratio nostram confirmat sententiam : quum enim Sacramenta, Augustino definente, (15) sint »signacula visibilia re- »rum diuinarum ;« illud maxima probabilitate ad illorum essentiam pertinere existimatur, quod quum in institutione immemorabili gra- »tiae proprietatem expressius significat : atqui tam in Chrismate, quam in manuum impositione, habemus vna cum diuina institutione vim quamdam significandi gratiam, quae conferretur per Confirmationem ; nam vt supra diximus, temere adseritur, Apostolos praeter manda- »tum et institutionem Domini externo hoc signo, nempe impositione manuum, vsos fuisse vt Spiritum Sanctum darent baptizatis : et de Chrismatione adsertum a Synodo Byzantinensi legimus, (16) proxim esse omnium Ecclesiarum Apostolicarum et Matricum ; quod idem prorsus est ex Tertulliani regula, quam adfirmare, rium illum Ecclesias ab Apostolis accepisse, Apostolis vero Christum tradidisse. Extat insuper in impositione manuum gratiae, qua ad pugnam praemuni- »mur, symbolum : quum in Sacris Litteris manum imponere idem sit ac regere, auxiliumque praestare ; vt constat ex illo Psal. xxxviii : »manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit »eum.« Tandemque extat et in oleo expressio ac typus gratiae et fortitudinis ; probante inde S. Thoma (17) Chrisma conuenienter adsignari pro huius Sacramenti materia.

Tom. III.

Tt

CA-

(14) De resurrect. Carn. cap. 8.

(14) Epist. ad Iubaian.

(15) De Catechiz. Rudib. cap. 26.

(16) Celebr. anno 1584.

(17) III. Part. quaest. lxxii. art. 2.